

NIVIARSIAQ I UMANAK 1919-1920 . V

DAGBOGSBLADE

Tekst og foto af *Bodil Friis*

Først kørte vi de tredive kilometer ind til land, det sidste stykke gennem rædsom skrueis, så hundenes skagler ustandselig blev hængende fast omkring opskruede isstykker. Vi nåede ind på fastlandet, og så begyndte turen over Nugssuaq-halvøen. Det blev en usædvanlig besværlig færd, da det jo var „mildning“ med dyb og klæbrig sne. Vi kunne ikke sidde på slæderne, og vi sank i næsten til knæene for hvert skridt. Klokkeren ti begyndte opstigningen, og vi nåede først pashøjden på „Majoren“ klokken 16,30. Det var en højdeforskel på 1000 meter. Da vi rastede på slæderne deroppe viste det sig, at den ene af vore to termoflasker med kaffe var knust undervejs. I anledning af fødselsdagen fik jeg det første lille bæger kaffe, men derefter fortyndedes drikken, så at den sidste måtte nøjes med sne med en smule kaffesmag. Dertil havde vi kun tørre skonrogger og kogechokolade at tygge på.

Nedturen blev også lang og tung. Af og til kunne vi sidde lidt på slæderne. Først kl. 22 nåede vi ned til fjorden på den anden side; da var det helt mørkt. De sidste 15 kilometer over isen til Qeqertaq-øen, vi skulle nå frem til, blev næsten de værste. Det gav sig til at sne med store våde fnug, som satte sig på skindbukserne, så vi blev drivvåde. Sneen på isen var dyb og våd i bunden, og de trætte hunde løb meget langsomt, så vi var tre timer om at nå ud til øen. Hvordan vore kuske fandt vejen derud i mørke og uden slædespor, er mig stadig en gåde. Dog, da vi nærmede os udstedet hørte vi den sædvanlige koncert af stedets egne hunde, som åbenbart havde fået færten af os. Så vidste vi jo, at vi var på rette vej, for den lyd kendte vi hjemme fra Umanak. Så snart de mange hunde får færten af fremmede, sætter de sig på halen, løfter snuden og hyler voldsomt, indtil man er nået frem. Det er et højst besynderligt kor, som man vænner sig til at høre hver gang der kommer slæder udefra.

Klokken var blevet over 1 den nat før vi nåede frem efter mere end 17 timers tur. (Med fint føre *kan* turen gøres på 8 timer).

Sofianguaq og jeg skulle indlogeres hos Carl Fleischers enke Augustine, men da vi fandt derhen fik vi at vide, at der var smitsom sygdom i huset, så vi måtte søge hen til den nye udligger (udstedsbestyrer) Frederik Lange. Der vækkede vi hele

*Familien Frederik Lange,
Bådsmænd og Thorsen,
Qeqertaq, påsken 1920.*

huset, som var tæt belagt med påsegæster som sov på en meget lang briks. Mine to danske venner og jeg fik anvist Frederiks „danske stue“, hvor allerede en grønlander sov på en opslået feltseng. Nu flyttede han ind på briksen, jeg krøb halvpåklædt i feltsengen, medens Thorsen og bådsmændene krøb i deres soveposer på gulvet ved siden af mig. Vi var sandelig også godt trætte efter den tur. Efter middag næste dag kørte vi i bedre føre de 30 kilometer over isen til Ritenbenk, hvor vi blev godt modtaget af kolonibestyrer Binzers og deres to børn i et hyggeligt gammelt hus. Åh, hvor jeg nød den aften at blive klædt rigtigt af, blive ordentlig vasket og sove i en dejlig seng. Vi tilbragte påskedagene hos Binzers og besøgte bl. a. provst Mathias Storcks, som havde to søde små drenge og et nydeligt hjem.

Tirsdag eftermiddag begyndte hjemrejsen i strålende solskin først til Qeqertaq. Vi danske syntes, vi skulle takke for gæstfriheden, og så gav vi kaffe til hele udstedet. Det lyder flot, men det kostede os kun 1 krone og 43 øre!

Næste morgen klokken 7 drog vi så afsted igen og havde en forholdsvis god tur over „Majoren“. Hundene var ellers noget sløje den dag, måske var de blevet for godt beværtet. Vejret var blevet koldere, så sneen var bedre, og turen i solskinnet var meget skøn, selv om den var anstrengende. Denne gang var der en herlig udsigt fra pashøjden. Mod nordvest lå en mægtig tilfrossen sø, som fyldte en vældig dalstrækning. Nedad måtte vi af og til stå bag på slæderne og holde fast i opstanderne for at bremse farten. Et par gange gik det alligevel så stærkt, at et par af hundene faldt og kom bagved slæden i deres lange skagler. I det bedre føre nåede vi frem

*Børneselskab
i gården til kolonibestyrerens hus,
forår 1920.*

på 13 timer, så kl. 20 var vi i Ikerasak, hvor vi blev trakteret med rypebryst stegt som bøf. Det var meget velkomment efter den lange og anstrengende dag. Efter det gode måltid var vi dog ikke mere trætte, end at vi gik op i det lillebitte skolehus og dansede zweitritt med mægtigt sving.

Hjemkommen til Umanak næste dag blev jeg modtaget med dejlige fødselsdagsgaver: fine hvide kamikker, halssmykke af hvalrostand, broderier til mine grønlandske bukser og en hel grønlandsk dukkedragt. Der var ingen vej udenom: jeg måtte til at lave en forsinket fødselsdagsfest. Mete bagte et par store kager for mig med mange rosiner i. Efter aftensmaden kom først de ældre ægtepar til kaffe i Metes værelse, bagefter et utal af unge, og så dansede vi ude på loftet lige til midnat. Jeg fik smågaver af nogle af dem, jeg kendte bedst: hjemmesyede lommeværkløse og et par små skindting.

Alting er relativt: Midt i april følte vi det næsten som sommervej med strålende sol og kun 5 graders frost. Med forundring så jeg, hvor hurtigt det kunne blive lyst og dejligt efter 3 måneders mørketid. Nu blev det faktisk slet ikke rigtig mørkt mere. Da det var mørketid, kneb det med at komme i seng om aftenen, for da havde vi det så hyggeligt; nu, da det var lyst kneb det endnu mere, for vi kendte knap forskel på dag og nat. Trods absolut mangel på blomster udendørs havde jeg en kriblende fornemmelse af forår. Vi havde jo også meget i vente – ikke mindst posten, som vi længtes så meget efter, åbent vand og nye mennesker, varmere vejr og blomster. Selv om jeg ikke led af hjemve, kunne jeg ikke lade være ind imellem at drømme om min hjemkomst til Danmark.

Da Esther blev 13 år havde vi en festlig dag. Alle de danske og nogle grønlandske venner kom midt på dagen til rensdyrsteg. Om eftermiddagen mødte henvend halvtreds børn til te, senere en masse voksne til kaffe og om aftenen kom alle stedets unge. Da der også havde været kaffeslabberads for alle i kolonien i Edwards hus, kunne fru Mathiesen fortælle, at hun havde brugt 4 kilo kaffe i dagens løb; og om aftenen dansede vi til kl. halv to.

Det måtte være vanskeligt for en enlig læge som Dr. Bertelsen at skulle klare de mange mærkelige tilfælde han kunne komme ud for. Vores Mete havde længe gået med en betændelse i tommelfingeren, og nu måtte hun desværre op på sygehuset og få den amputeret. Det blev et langt sygeleje for Mete, og vi besøgte hende i det nydelige lille sygehus, hvor der var to senge til patienter med en jordemoder og et par elever til at passe dem. Desuden måtte lægen også af og til være tandlæge. Det hændte også at bestyreren, når lægen var borte, måtte trække en tand ud.

Foråret viste sig på mange måder. Nu kom der igen fugle på fjorden. Vi så både måger og tatteratter og endelig en dag en lille snespurv på magasintaget. Jeg fik lov til at køre med „Tøsen“ og nogle store hvalpe for slæden. Det gav dejlig motion, da jeg mest måtte løbe i opstanderne og passe på med pishen. De små hunde kunne ikke trække så meget, og når „Tøsen“ så sit snit, skubbede hun til hvalpene for at få dem til at stikke hjem. Ofte havde vi et slæng af små drenge som rendte med. Det var morsomt at prøve at køre kun ved hjælp af pishen og tilråb, og der var så dejligt på isen i forårssolen.

Når børnene og jeg snakkede Danmark sammen, fantaserede vi af og til om, hvem der blot kunne gå hen og købe sig en æske fint guf eller flødeskumskager og chokoladestænger! Den koge-chokolade, vi kunne få i butikken, smagte såmænd meget godt, men allerbedst når den var let frosset. Ellers havde vi figner og rosiner. For børnene i kolonien var det en svir, når vi kastede figner i grams til dem ude på sneen. Drømte vi om danske herligheder, kom også det evige spørgsmål om posten hjemmefra. Det var skam ganske rigtigt, når fru pastor Sørensen sagde: „Og så tror folk ikke, man kan blive nervøs i Grønland. Man kan da få et helt chok, når man hører, at nu kommer posten!“

Denne første post så vi jo hen til med særlig spænding, da der så ville være gået et halvt år uden at vi anede, hvad der var sket derhjemme. Der gik ikke een dag uden at man diskuterede mulighederne for postens ankomst; men solen skinnede, og selv om der var meget frost i skyggen, kunne vi sidde i solen og nyde den, og så var livet jo dejligt. I hvert fald håbede vi nu på, at isen ikke ville blive liggende for længe. Året før var den først forsvundet den 7. juli, men det var også usædvanlig sent.

De sidste dage i april kom jeg atter ud på en lille rejse. Lars Johansen fik lov til at benytte hr. Mathiesens dejlige hunde og køre med mig langt udad fjorden, hvor

jeg skulle besøge udstedsbestyrer Mohrbutter i Niakornat. Det var herligt solskin, så jeg lå og soledede mig på slæden hele vejen og blev vældig solbrændt i ansigtet. Det tog os fem timer at køre de 75 kilometer. Det var et uendelig trist sted Mohrbutters boede, så familien kunne nok trænge til besøg. Den unge datter, som tidligere på vinteren havde været i Umanak, gik ture med mig og viste mig bl. a. stedets kirkegård, som lå højt oppe over bopladsen, da der ikke var jord nok andre steder. Når de skulle have en kiste derop, måtte de hejse den op med tove. Det virkede ret uhyggeligt. Selve udstedet lå inde mellem nogle stejle, mørke klipper, og jorden var så sur af den stadige fugtighed, at når solen endelig nåede derned, blev der en styg, rådden lugt. En lille sø, som lå lige ved, benyttede de bl. a. til hajaffald, hvad der jo ikke gjorde luften bedre.

Jeg blev ved udstedet et par dage og havde det rigtig rart. På hjemvejen besøgte vi vennerne ved kulbrudet, og Titus, som skulle til Umanak på sin fridag, kørte mig hjem på sin slæde.

Sneen ved kolonien smeltede nu så meget i solen, at vi måtte gå med træsko på de sølede stier. På fjeldet var der derimod helt tørt, da sneen var blæst eller fordampet bort.

Foråret fik også vore 3 høns til at lægge æg. Da det blev endnu varmere, kom de bort fra den snævre plads på loftet og ned i den lille hønsegård nedenfor mit vindue. Kyllinger kunne det ikke blive til, for hanen havde vi jo spist som julemad!

Jeg havde tænkt mig at kunne få nogle gaver af sælskind med hjem, men det var uhyre vanskeligt at skaffe skind dertil. Grønlænderne havde knap nok, hvad de selv skulle bruge. Den gang gik de jo alle kun i de smukke selvsyede dragter. Jeg havde fået fat på et enkelt skind, som blev vasket og farvet, men det var også vanskeligt at få nogen til at sy det.

Det var også sin sag at finde et hundeskind. Kunne man endelig få et, skulle det vaskes i otte hold vand, udspændes i en ramme og tørres i frostvejr. Når det langt om længe var tørt, skulle det gnides i hænderne for at blive blødt.

Dertil kom netop det år den vanskelighed, at Mathiesens og Binzers var blevet bedt om at skaffe dragter til operaen *Kaddara*, som skulle op på Det kongelige Teater i 1921, og der var brug for 30 par kvindekamikker (dog uden skindstrømper i), 10 par mandskamikker med – og 15 par uden strømper, 10 perlekraver og 5 store kajaker. Denne store bestilling var sat i arbejde mange steder og skulle sendes hjem med skib om sommeren. Det blev forøvrigt til megen fornøjelse for grøn­lænderne, at de skulle lave dragterne i de store størrelser som vore operasangere skulle bruge. Tenna Frederiksen skulle være *Kaddara*, og hun passede nu ikke rigtigt til almindelige grønlandske mål.

Den 2. maj kom den såkaldte inspektoratspost nordfra, og vi supplerede den med

»Hvalen« ved Ikerasak.

Umanakposten. Ja, så gik der da brev hjem igen, medens vi stadig intet nyt havde fået hjemmefra.

Da det hele var pakket og klart, kunne vi tage på „skovtur“. Vi var et helt selskab på 12–13 personer, som på en halv time kørte på fin, jævn is over til Storøen. Her kogte vi medbragt sælkød i store margarinedåser over primus og bål. Det var herligt at sidde i solen og spise kødet med fingrene. Formand Christensens kom tilfældigvis forbi ude på fjorden. Vi fik prajet dem, så de kom ind og spiste med. Da vi kørte hjem, var vi fem propfulde slæder på rad, og det gik stærkt. Både humør, føre og vejr var fortrinligt. Over vores hoveder fløj måger, som så pragtfulde ud mod den blå himmel.

Det kneb efterhånden at holde tankerne samlet om andet end den ventede post. Vi begyndte at blive let hysteriske og fik sugen i mellemgulvet så snart en dreng skreg op. Hr. Mathiesen sagde, at børnene burde betale bøde, hver gang de råbte op, men de var jo så forårskåde.

Bådsmanden var nu også i gang med at sætte „Hvalen“ i stand til sommertogterne, når den kunne komme ud igen for isen. Endnu lå den indefrosset i havnen. En dag, da han og Bernhard var derude ombord, gik der ild i noget tvist i maskinrummet. Det røg så frygteligt, at de to nær ikke var kommet op igen. Bernhard blev ret forbrændt på armene og i ansigtet, og hvis han ikke havde haft skindbukser men „danske bukser“ på, var der nok også gået ild i dem. Bådsmanden måtte hive ham op, da lederen var væltet bort fra lugen, da han selv sprang ud. Nogle mænd kom

farende med spande, og heldigvis var der et hul i isen ved siden af skibet, så de kunne få vand. Ellers kunne hele træskibet, som var gennemtrængt af petroleum og tran, let være brændt. Vinden gik netop ind over kolonien, så det kunne være blevet en meget alvorlig affære. Nogle af „Handelens“ ildslukningsapparater kom også til nytte. De blev straks efter fyldt op igen med vædske og hængt på plads i alle de brandfarlige huse. Det var en slem forskrækkelse, men heldigvis blev skaden ikke så stor.

Vores hunde var begyndt at få hvalpe. „Gamle Tøs“, som ventede sig, holdt til i en tønde bag huset. En dag så vi et rørende syn: vores „bas“ (førerhund) huggede et stykke hellefisk og gik med det i flaben over og afleverede det til „Tøsen“. Flere andre hunde fik hvalpe, som var aldeles henrivende at lege med.

Foråret udviklede sig også på mange andre måder. Trods is og kulde begyndte der at komme små grønne spirer på de luneste steder i fjeldet. Vi fandt også enkelte „gæslinger“ på dværgpilene, og jeg måtte tænke på, at nu var bøgen allerede sprunget ud i Danmark. Vore tre danske mænd tog ret ofte ud på jagt et par dage ad gangen. Så lå de i telt, kogte alke og nød livet, men de ville ikke have damer med på disse togter.

Da så vejret igen blev elendigt og det stormede vældigt, håbede vi på at isen ville gå, men det gjorde den ikke. Der var ikke nogen fornøjelse ved at gå ud, så vi sad inde og blev sure over vejret og utålmodige over, at posten stadig ikke kom. Man fik ligefrem bange anelser. Var der sket noget, så der slet ikke ville komme skib og forsyninger? Sidste efterår havde der faktisk været rygter om strejker og politisk uro derhjemme.

En stor opmuntring for mig var det midt i alt dette, at min grønlandske dragt nu var næsten færdig. De små skindbukser var syet, og nu manglede jeg blot de lange, røde kamikker, hvis skindbroderier endnu var i arbejde. Vi håbede meget, at vi alle kunne få dragter på til „Søster“s fødselsdag den 20. juni.

Grønlænderinderne er meget smallere om hofterne end vi andre, så de morede sig kosteligt ved at trække mine bukser på og se, hvor altfor vide de var til dem.

Fra midt i maj gik solen slet ikke ned mere. Ganske vist ligger det skønne Umanak-fjeld lige nord for kolonien, så midnatssolen ikke kan ses derfra, men her var helt lyst både dag og nat, hvilket nok kunne virke lidt forvirrende for ens tidsfornemmelser.

24. maj, pinsesøndag, skete det: *Posten kom!* Efter en lille pinseandagt hos præsten ville børnene og mange af de unge ud på fjeldet og koge kaffe i det dejlige vejr. Vi nåede ikke ret langt, så kunne vi se to slæder, som fra Ikerasak var på vej ud ad fjorden. Alle var enige om, at det måtte være posten, og i kikkert kunne vi nu se, at der var et lille flag på den ene slæde. Så var al tvivl borte, og pludseligt lød et

Sommergæster fra et udsted.
Bor under deres konebåd.
Umanak 1920.

vældigt kor af stemmer: Umiarsuit! Umiarsuit! Det betyder *skib*, men det betød jo også, at der altså var kommet skib til Grønland, selvom det var langt sydpå. Vi styrtede ned til havnen. Der kom de, med inspektør Lindow i spidsen i isbjørneskinsbukser. Vild forvirring! Først en kort mundtlig beretning om regeringen, Sønderjyllands genforening med Danmark, strejker, spansk syge o. s. v. Puha, det var ikke så lidt at få et halvt års begivenheder på een gang. Så blev brevene trukket frem af sækkene og fordelt. Den trætte Lindow, som havde kørt i 36 timer kun med et par timers ophold, kunne nu få sig et velfortjent hvil. Vi andre forsvandt hver for sig med vore kostbare breve. Jeg rystede af spænding, da jeg bar min store bunke op på mit værelse, og jeg takkede inderligt min mor, fordi hun uden på sin konvolut havde skrevet de to ord: *Alt vel!* Det var det første, jeg så, og det gav mig mit svigtende mod tilbage, så jeg turde åbne brevene. Jeg læste til langt ud på natten. Hvor var det mærkeligt at høre om mange små hjemlige begivenheder, både de gode og de mindre gode. Min egen familie havde klaret sig godt, men flere unge bekendte var bukket under for den slemme „spanske syge“. Mange forsinkede fødselsdagshilsner fik jeg også og en masse af det dejlige guf, som vi længe havde drømt om. Sikken en dag!

At få denne post frem til os havde jo været en større affære. Den var afgået med skib den 17. april via Norge, England, Island til Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg; derfra videre med båd til Ritenbenk, så med slæder til Qeqertaq, men på vejen havde de måttet efterlade nogle tunge pakker på en ø, da de havde megen besvær med at komme over den allerede strømskårne is. Og så til slut over „Majoren“ til Ikerasak og videre hertil, hvor isen endnu lå fint den 24. maj. Næste dag kom der

*Alke-spisning på hønsehustaget
nedenfor mit vindue.
Esther, Peter F., Elisebanguaq,
Søster, Mete og Anna.
Umanak, forår 1920.*

endnu 4 slæder med pakkerne og aviser for et halvt år. Vi var glade for, at hele posten nåede frem i godt vejr, for lige efter blev det igen et kraftigt snevejr.

I slutningen af maj blev isen farlig at køre på. Selv øvede hundekuske som hr. Mathiesen havde meget besvær med at komme igennem den strømskårne is længere ude på fjorden. Endnu den 28. maj var Thorsen og jeg dog ude ved hajbanken og hente rygpartiet af 19 hajer; men isen knagede under det tunge læs, da vi kørte gennem det lille sund ind til havnen. At der af og til faldt nysne på isen gjorde det endnu farligere, for den dækkede over de steder, hvor isen var rådden. Det blev sagt, at efter 15. maj burde man egentlig ikke køre. Den stærke sol og strømmen under isen æder denne op. Grønlænderne vovede sig dog endnu ud og kom hjem fra fuglefjeldet med dejlige mågeæg, hvoraf vi blandt andet rørte os nogle velvoksne æggesnapse.

Grundlovsdag blev der holdt fri om eftermiddagen, undtagen af dem, der skulle lave „grundlovscaffé“ til hele kolonien. Netop nu skiftede isen udseende; den 4. juni var den endnu hvid, men den 5. var den sort med meget vand ovenpå. Alligevel var der dog nogle, der trodsede isens farer. Der kom endnu en gang gæster fra Ikerasak, og vi selv var nok meget dristige, da vi gik ned til fjæren og hoppede fra den ene isskodse til den anden. Nogle fik en ordentlig sok, men sjovt var det. Dag for dag blev vågerne større. Vi kunne endda ro lidt omkring i en stor våge, som var fuld af tatteratter. Endnu den 10. juni kom Johan og Mikkel hjem med slæder over isen.

*Kajakker kommer hjem til Umanak med fangst.
(Ved havnen). Sommeren 1920.*

Det var meget svært at komme over revnerne, men godt var det, at de nåede frem. De havde været savnet i flere dage.

Vi nød at se mere og mere åbent vand rundt om vores ø. Havnen var nu isfri, så bådene kunne komme ud på vandet igen. Når solen skinnede, flyttede vi ud på hønshestaget under mit vindue og holdt skole der, eller vi gnavede alkekød som Mete havde kogt til os.

Om aftenen gik vi dejlige ture, en gang helt op til „Blå sø“, hvor Umanakfjeldet falder stejlt ned. Det var optrækkende sydost med pragtfulde skyer og herlige belysninger overalt. Vi kunne se langt, langt ud ad fjorden til øerne helt ude ved det store hav.

Havnen var knap nok isfri, før de unge grønlandere gik ud i deres kajakker og øvede sig i at kænre og vende helt rundt. Fru Mathiesen og jeg gik en tur ved midnatstid op på fjeldet og så ud over det fuldstændig blanke vand, som kun blev brudt af store isflager og isfjelde, der spejlede sig. Masser af fugle lå og „snakkede“ i vandet. Midt i stilheden kunne det så ske, at man hørte en tordnende lyd. Frost og tøsprængte sten på fjeldsiderne og så styrtede stenlaver ned. En aften faldt der et stort skred oven på den stejle Storø. Vi kunne se røgen fra stenmasserne længe efter i kløfterne derovre.

Isflager drev stadig frem og tilbage, og det hændte, at man kunne se sæler ligge på flagerne, men der var endnu for megen drivende is til at fangerne turde gå ud i kajakkerne og skyde dem.

*Fuglefjeld ved Satleq.
Sommeren 1920.*

I den korte grønlandske sommer må planterne skynde sig, så nu fandt vi både blå-klokker, arktiske valmuer og lave gederams i de lunere dale, hvor vi plukkede bu-ketter med hjem. I mistbænkene groede radiser og frisk grønkål frem til god afveks-ling fra vinterens konserver og tørrede grønsager.

Nu var det også tid til at tænke på forberedelser til hjemrejsen, selv om vi ikke kendte dagen for afrejsen. Mathiesens, lægens og bådsmændene havde med første post fået besked om, at de skulle til Danmark på orlov, så vi fik travlt med at sy tøj til børnene og spekulere på alt det, som skulle med hjem.

Da isen endelig var næsten borte, tog småskibene ofte på ture til udstederne, og inspektør Lindow kunne sejle ned til Godhavn og tage post med for os.

I anledning af Søster's fødselsdag blev alle koloniens børn inviteret ind på vores gårdsplads. Hver havde sin dybe tallerken og ske med, og så blev alle trakteret med sødsuppe med svesker i. Det var noget der smagte!

Børnene og jeg havde fået vores dragter, så vi var meget fine den aften. De som i dag får syet en dragt vil sikkert ikke tro på, at min dragt med alt tilbehør: skind, broderier, perlekrave o. s. v. kun stod mig i ca. 25 kroner.

I begyndelsen af juli sejlede vi en tur med „Hvalen“ ind til Satut og videre gen-nem et stræde med meget stejle klipper lige ned i vandet og bræer, som havde af-læst mange isfjelde i vandet. Vi nåede udstedet Uykusigssat ved midnatstid i strå-lende solskin. Der skulle vi bo hos onkel Jens' søn, Jensinguaq Fleischer. Det er et

vidunderligt smukt sted, og vi havde det dejligt der til vi næste dag sejlede hjem. Vi kom forbi fuglefjeldet ved Sateleq, og der lå vi et par timer for at nyde synet af de tusinder af alke og måger. Nedenfor fjeldet lå adskillige jægere, nogle med nedskudte fugle forpå og bagpå kajakken. Fire mænd kravlede højt oppe på det lodrette fjeld for at samle æg. Da en af mændene skulle passere et vanskeligt sted, tabte han alle sine æg ud af det klæde han havde samlet dem i. Det var et sørgeligt syn. Heldigvis kom mændene selv helskindet ned til deres kajakker igen. Det blæste op, så vi satte sejl, som både støttede skibet og forøgede farten.

Atter gik vi i megen spænding. Mon skibet dog ikke snart kom? Da der nu var gået lang tid over den normale skibstid, begyndte vi at blive pessimistiske. Vi spekulerede på, om vi havde forsyninger nok, hvis vi blev nødt til at blive deroppe et år til.

Men den 23. juli kom inspektør Lindow tilbage med en motorbåd fra Godhavn, hvor de havde fået posten med „Hans Egede“. Alle råbte og skreg af henrykkelse – dobbelt stærkt fordi vi havde længtes så længe. Vi frydede os over, at „Samfundshjælpen“ havde overtaget de strejkende søfolks arbejde, så at vi trods al uro dog kunne få post og forsyninger. Vi fik også at vide, at vi snart kunne vente sejlskibene, så der blev en stadig renden op til flagstangen for at kigge efter skib.

Først om aftenen den 29. juli så vi pludselig i tåge og øsende regn „Nordlyset“ på vej ind. Det var det første skib, og vi var alle komplet vilde og skøre, råbte og dansede ude i regnen. Det var meget svært for skibet at komme rundt om pynten og ind i havnen, så „Hvalen“, der jo havde motor, måtte ud og trække det ind på plads. Det var henad midnat før det kunne kaste anker midt i den lille havn.

Næste dag var vi ombord, og kaptajn Kjøller gav os æbler, en stor delikatesse for os. Vi var også rundt på dækket og hilste blandt andet på grisen, den stakkel, som skulle slagtes på hjemvejen, da søfolkene også måtte have noget fersk kød på den 6 uger lange hjemtur.

Nu gik det atter løs med selskabelighed ombord og i land og med dans i tømmershoppen. De første aftner syntes vi ikke, matroserne dansede godt nok – de havde ikke før været i Grønland og kendte ikke de gode gamle danse. Men de lærte dem hurtigt.

Lindow havde bragt os brevpost fra „Hans Egede“, men først et par dage efter kom pakkeposten, som blev hentet med doktorens motorbåd ved kulbrudet. Og sikken en kasse, jeg fik hjemmefra fuld af breve og gode sager – blandt andet dejlige appelsiner og plader til mit fotografiapparat.

Vores lille skole holdt ferie, for der skete altfor meget til at vi kunne samle tanker om noget alvorligt. Desuden var det jo også ferietid, og vi syntes også vi var nået så langt, at børnene nok skulle kunne følge de klasser de skulle ind i, når de kom hjem.